HÖGSBY KOMMUN

Riktlinjer för upphandling och inköp

Organisation Koncernövergripande	Dokumenttyp Riktlinje	Diarienummer KU.2025.267
Framtagen av Ekonomichef	Gäller fr.o.m. 2025-10-01	Revideringsdatum 2029-09-23
Beslutsdatum 2025-09-23	Beslutsfattare Kommunstyrelse	Fastställd version 1
Ersätter KU.2018.21, KU.2009.201	Implementeras av [Implementeras av]	Sidor 5

HÖGSBY
KOMMUN

Innehållsförteckning

Innehållsförteckning 2
Bakgrund och syfte 3
Grundläggande principer 3
Klargöranden 3
Uppföljning och revidering 3
Offentlig upphandling som ett strategiskt verktyg för en god affär 3
En rättssäker offentlig upphandling 3
En mångfald av leverantörer och en väl fungerande konkurrens 3
Effektiva offentliga inköp 4
Hållbart samhälle via en ansvarsfull offentlig upphandling 4
En miljömässigt ansvarsfull offentlig upphandling 4
Offentlig upphandling som bidrar till ett socialt hållbart samhälle 5
En offentlig upphandling som främjar innovationer och alternativa lösningar 5

HÖGSBY KOMMUN

Bakgrund och syfte

Syftet med Riktlinjer för upphandling och inköp är att konkretisera de övergripande målsättningarna för upphandlings- och inköpsarbetet som omnämns i policyn för upphandling och inköp, som gäller för Högsbys kommunkoncern och de samverkande kommunerna som ingår i Upphandlingsenheten.

Grundläggande principer

Klargöranden

Riktlinjer för upphandling och inköp är en utveckling av Policy för upphandling och inköp inom Högsbys kommunkoncern inklusive kommunala bolag och de samverkande kommunerna inom Upphandlingsenheten. Varje kommun fattar beslut om riktlinjer.

Uppföljning och revidering

Riktlinjer för upphandling och inköp aktualitetsprövas vid behov, till exempel vid förändrade målformuleringar i kommunala styrdokument. Kommunstyrelsen äger rätten att revidera riktlinjerna.

Vid uppföljning och revidering av riktlinjerna ska dialog ske med samtliga kommuner inom Upphandlingsenheten. Varje enskild kommun ansvarar för att fatta beslut om ändringar för att beslutet ska kunna vinna laga kraft och styrdokumentet kan börja gälla.

Offentlig upphandling som ett strategiskt verktyg för en god affär

Strategiska inköp är en förutsättning för att offentlig sektor ska nå verksamhetsmål och göra goda affärer samt för att nå de globala målen i Agenda 2030.

- Via samverkan finna och nyttja skalfördelar i kompetens och volym och kombinera dessa för att skapa största möjliga affärsvärde och därmed stärka deltagande parter som kund.
- Via samverkan skapa prioritering och fokus för framdrift inom gemensamma utvecklingsområden.

En rättssäker offentlig upphandling

- All upphandling ska ske enligt gällande direktiv, lagstiftning, rättspraxis samt policy och tillhörande riktlinjer
- Grundläggande principer om icke-diskriminering, likabehandling, proportionalitet, öppenhet och ömsesidigt erkännande ska tillämpas.
- Sekretess ska uppmärksammas och efterlevas enligt rådande lagstiftning.
- Jäv, korruption, anbudskarteller och andra signaler på snedvridning av konkurrens ska motverkas och interna riktlinjer som motverkar dessa ska följas.
- Ingångna avtal ska följas och professionella affärsrelationer upprätthållas, vilket främjar förtroendet för kommunerna som en god affärspartner.

En mångfald av leverantörer och en väl fungerande konkurrens

- Stärka kommunerna som kund genom att agera affärsmässigt med verksamhetsnytta i fokus och att agera med god affärsetik, öppenhet, objektivitet och likabehandling.

- Information till, och dialog med, näringslivet och potentiella leverantörer för att öka intresset för upphandling och därmed stimulera till sund konkurrens. Eftersträva en god dialog före, under och efter upphandlingar för att öka förståelsen för verksamheternas specifika behov.
- Inkludera ett leverantörsperspektiv för att tillvarata leverantörsmarknadens kunskap, kompetens och innovationsförmåga.
- Krav på både varan/tjänsten och leverantören ska stå i proportion till vad som upphandlas. Där det är lämpligt arbeta med mervärden, utvärdera utifrån kvalitet och totalkostnad, inte enbart lägsta pris.
- Insatserna för leverantörsuppföljning ska aktivt ökas då det driver efterlevnad av kvalitet och effektivitet samt medverkar till att gynna seriösa leverantörers deltagande i konkurrensen om offentliga kontrakt.

Effektiva offentliga inköp

- Upphandlingar och inköp ska samordnas inom samverkan i möjligaste mån. Deltagande i gemensamma upphandlingar är huvudregel. Samordning / deltagande med nationella, regionala eller annan samverkan eftersträvas när detta är ändamålsenligt.
- Sträva efter att:
    - Använda avtal via nationella inköpscentraler som exempelvis Adda, Kammarkollegiet, Sinfra och HBV.
    - Utöka samverkan inom hela inköpsprocessen.
    - Inför upphandling: Samverka via gemensamma behovs- och marknadsanalyser samt stämma av alternativ till egen upphandling via Upphandlingsenheten i form av avrop från nationella inköpscentraler.
    - Under upphandling: Utveckla val av upphandlingsförfarande, utvärderingsmodeller, avropsmodeller osv.
    - Efter upphandling: Följa affären genom avtalets hela livslängd med leverantörs och avtalsuppföljningar inom utvalda områden för högre avtalstrohet och ökad nöjdhet för involverade intressenter.
    - Sträva efter att samordna systemstöd för effektivt genomförande av inköpen via ökad digitalisering samt även systemstöd för uppföljning av såväl leverantörs- som avtalstrohet.

Hållbart samhälle via en ansvarsfull offentlig upphandling

En miljömässigt ansvarsfull offentlig upphandling

- Via miljömässig hänsyn i offentlig upphandling sträva efter så låg negativ miljö- och klimatmässig påverkan som möjligt vid varje enskild upphandling.

- Främja hållbara lösningar och tillsammans med hållbarhetskompetens, göra strategiska prioriteringar genom att fokusera på de inköpskategorier där största möjliga positiva påverkan och skillnad kan åstadkommas.
- Inkludera hållbarhetskompetens inom utvalda upphandlingskategorier för kravställning, utvärdering och uppföljning under hela avtalsperioden.
- Tillsammans med intern hållbarhetskompetens ställa krav som skapar förutsättningar för anbud med lägst negativ miljöpåverkan till ett rimligt pris och tillräcklig kvalitet att kunna vinna upphandlingen.

Offentlig upphandling som bidrar till ett socialt hållbart samhälle

- Via utvalda upphandlingar, när detta är ändamålsenligt, sträva efter att utnyttja möjligheten att ställa krav på social hänsyn och sysselsättningskrav.
- Exempel på när social hållbarhet bör beaktas är tillgänglighet för personer med funktionsvariationer, eller för att bidra till att personer som står utanför arbetsmarknaden får sysselsättning.
- Tillsammans med beställares interna kompetens ställa rimliga krav som skapar förutsättningar för att exempelvis:
    - Bryta social isolering
    - Skapa / öka integration
    - Skapa kvalitativ sysselsättning

En offentlig upphandling som främjar innovationer och alternativa lösningar

- Utveckla förmågan att ställa krav på funktion, i stället för specifika krav, för att stimulera leverantörers kreativitet och innovationsförmåga och att dra nytta av detta i verksamhetsutveckling.